รูปแบบการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของพระสังฆาธิการในจังหวัดนครพนม
HUMAN RESOURCE DEVELOPMENT MODEL OF THE SHANGHA ADMINISTRATOR MONKS IN NAKHONPHANOM PROVINCE

พระมหาปัญญาวัฒน์ ปญฺญาวฑฺฒโน (แสนบุญมี)
Phramaha Panyawat Panyawattano (Sanboonme)

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ คือ 1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหารูปแบบการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของพระสังฆาธิการในจังหวัดนครพนม 2. เพื่อศึกษาคุณลักษณะรูปแบบการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของพระสังฆาธิการในจังหวัดนครพนม และ 3. เพื่อนำเสนอรูปแบบการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของพระสังฆาธิการในจังหวัดนครพนม การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เก็บข้อมูลด้วย 2 ขั้นตอน คือ การสัมภาษณ์เชิงลึกแบบเจาะจง จำนวน 25 รูป เครื่องมือในการเก็บข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์ที่ไม่มีโครงสร้าง และจากการสนทนากลุ่มเฉพาะผู้ทรงคุณวุฒิเลือกแบบเจาะจงในจังหวัดนครพนม จำนวน 10 รูป/คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหาพรรณนาความ

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพปัญหารูปแบบการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของพระสังฆาธิการในจังหวัดนครพนม พบว่า การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของพระสังฆาธิการในจังหวัดนครพนม มีปัญหาและอุปสรรค ได้แก่ 1) ด้านการฝึกอบรม ขาดผู้นำสร้างกิจกรรม ขาดการสนับสนุนงบประมาณ 2) ด้านการศึกษา พบว่า การเดินทางไกล ขาดผู้ให้คำชี้แนะ และ 3) ด้านการพัฒนา

2. คุณลักษณะรูปแบบการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของพระสังฆาธิการในจังหวัดนครพนม พบว่า 1) ด้านการอบรม พบว่า เน้นการจัดโครงการฝึกอบรมรูปแบบ Workshop ประกอบด้วย 3 ภาค คือ (1) ภาควิชาการ เน้นด้านธรรมะ (2) ภาคสันทนาการ เน้นการผ่อนคลาย และ (3) ภาคจิตภาวนา เน้นปฏิบัติการ ฝึกสติ ฝึกสมาธิ 2) ด้านการศึกษา พบว่า บุคคลากรทำหน้าที่ในการถ่ายทอด 3) ด้านการพัฒนา พบว่า (1) กายภาวนา เน้นไปที่ความสัมพันธ์ระหว่างอายตนะภายนอกกับอายตนะภายใน และสร้างจิตสำนึกของความเป็นพระภิกษุสามเณร (2) ศีลภาวนา เน้นเสขิยวัตร กิจวัตร กฎหมายทางโลก ธรรมเนียม จารีต ประเพณี การปฏิบัติ (3) จิตภาวนา เน้นไปที่ การพัฒนาจิต สมถกรรมฐาน วิปัสสนากรรมฐาน และ (4) ปัญญาภาวนา เน้นการฟัง การคิด การภาวนา และการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

3. รูปแบบการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของพระสังฆาธิการในจังหวัดนครพนม พบว่า ระดับต้น เน้นการพัฒนากายมีคุณภาพ (Quality) ประกอบด้วย 1) การพัฒนาอายตนะ 6 2) การพัฒนาด้านสุขภาวะ และ 3) การพัฒนาด้านอิริยาบถ ระดับกลาง เน้นการพัฒนาศีลมีคุณความดี (Merit) ประกอบด้วย 1) ด้านกิจวัตร 2) ด้านพระวินัย 3) ด้านปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ระดับสูง เน้น